

Gezondheid & leefstijl

2024

Onderzoeksrapport naar de
gezondheid en het welbevinden van
de inwoners in de provincie Groningen

sociaal
planbureau
 groningen

groninger
panel

Gezondheid & leefstijl in Groningen

In februari en maart 2024 heeft Sociaal Planbureau Groningen een onderzoek onder het Groninger panel uitgevoerd naar de gezondheid en het welbevinden van de inwoners van Groningen. In Nederland worden we steeds ouder; kinderen die in 2022 zijn geboren, zullen gemiddeld meer dan 80 jaar worden. Voor zowel henzelf als voor de samenleving is het wenselijk dat we zo lang mogelijk gezond en vitaal blijven, en dit begint al op jonge leeftijd.

Om te begrijpen wat Groningers doen om gezond en vitaal te blijven en wat hen daarbij kan helpen, hebben we een vragenlijst uitgezet onder de leden van het Groninger panel. Hierbij hebben we ons gericht op leefstijl en gezondheidsdoelen, met specifieke aandacht voor gezond gewicht, verantwoord middelengebruik, mentale gezondheid en beweging. In totaal hebben 2840 panelleden van 18 jaar en ouder de vragenlijst ingevuld. In dit feitenblad beschrijven we de belangrijkste resultaten van dit onderzoek.

Resultaten op hoofdlijnen

Inwoners van Groningen hebben verschillende vragen beantwoord over hun leefstijl- en gezondheidsdoelen. Hierbij hebben we specifiek de aandacht gericht op de thema's gezond gewicht, middelengebruik, sport en bewegen, mentale gezondheid en ondersteuning. Hier laten we de resultaten op hoofdlijnen zien.

Algemene gezondheid

Groningers geven hun algemene gezondheid gemiddeld een 7,2 (op een schaal van 1 tot 10). Gemiddeld voelt 60% van de Groningers zich fit.

[lees meer >>](#)

7,2

gemiddelde cijfer
algemene gezondheid

60%

voelt zich fit

Gezond gewicht

54% van de Groningers wil (op korte of lange termijn) aan de slag met het bereiken van een gezonder gewicht. Minder ongezond eten staat voor 44% van de Groningers nog op de planning. 81% van de Groningers vindt gezonde voeding (zeer) belangrijk. Slechts 4% vindt gezonde voeding (zeer) onbelangrijk. Groningers geven zichzelf gemiddeld een 7,5 als rapportcijfer als het gaat om gezond eten.

[lees meer >>](#)

54%

wil aan de slag met
het bereiken van een
gezonder gewicht

81%

vindt gezonde
voeding (zeer)
belangrijk

Middelengebruik

Een groot deel van de Groningers (18 jaar en ouder) geeft aan niet te roken (89%). Daarnaast drinkt vier op de tien Groningers geen alcohol en wil bijna één op de tien hiermee stoppen of minderen.

[lees meer >>](#)

89%

rookt niet

41%

drinkt geen alcohol

5% wil stoppen
of minderen

9% wil stoppen
of minderen

Sport en bewegen

61% van de Groningers doet dagelijks minstens 30 minuten per dag aan matig intensieve beweging. 30% van de Groningers doet wekelijks minstens 30 minuten per dag aan matig intensieve beweging. 14% van de Groningers sport dagelijks en 41% wekelijks. 35% van de Groningers sport nooit.

Gemiddeld geven Groningers zichzelf een 6,6 als rapportcijfer voor de tevredenheid met hoeveel ze sporten en bewegen in een gemiddelde week.

[lees meer >>](#)

6,6

gemiddelde cijfer
tevredenheid beweging

61%

beweegt minstens
30 minuten per dag

Mentale gezondheid

Groningers geven gemiddeld een 7,6 als rapportcijfer voor de tevredenheid met hun leven. 37% van de Groningers heeft de afgelopen maand weinig stress ervaren, 45% gematigde stress en 18% veel stress.

[lees meer >>](#)

7,6

gemiddelde cijfer
tevredenheid leven

18%

heeft afgelopen
maand veel stress
ervaren

Ondersteuning

Groningers geven aan dat vooral hun partner/huisgenoten en familie/vrienden hen het beste kunnen helpen bij het verminderen van alcohol- en tabakgebruik, stimuleren van beweging en omgaan met stressvolle situaties, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de gemeente. Het lijkt er daarom op dat bij het stimuleren van gezond gedrag, mensen het beste geholpen kunnen worden door het eigen netwerk.

Algemene gezondheid

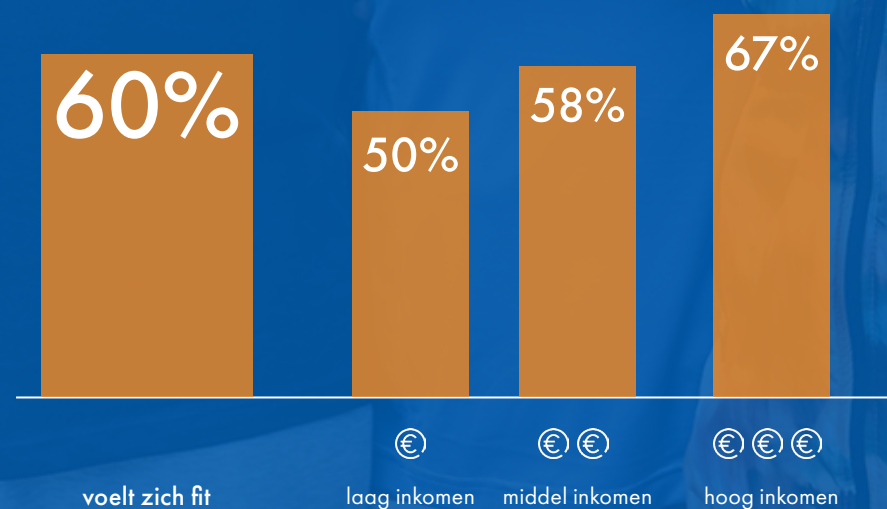
Groningers geven hun algemene gezondheid gemiddeld een 7,2 (op een schaal van 1 tot 10) (zie figuur 1). Daarbij geeft 10% een rapportcijfer van een 5 of lager. Verschillen tussen mannen en vrouwen, verschillende leeftijdsgroepen en opleidingsniveaus zijn klein.

► fig 1 Welk rapportcijfer geeft u uw algemene gezondheid?

Fit voelen

In Groningen voelt zes op de tien inwoners (60%) zich fit (zie figuur 2). Onder Groningers met een laag inkomen voelt een kleinere groep zich fit (50%) dan onder Groningers met een middel (58%) of hoog (67%) inkomen.

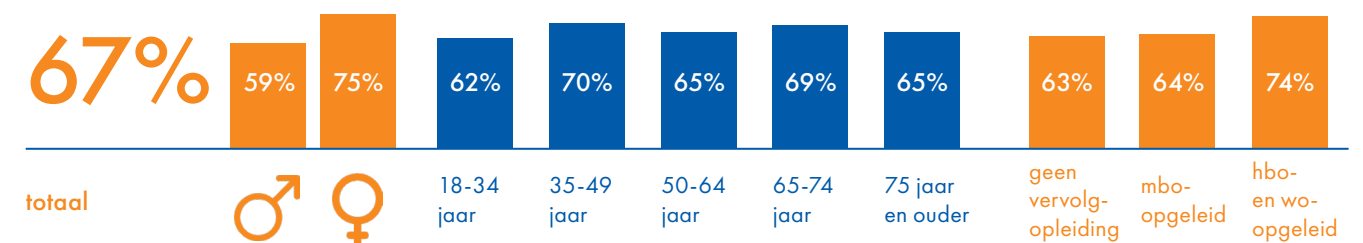
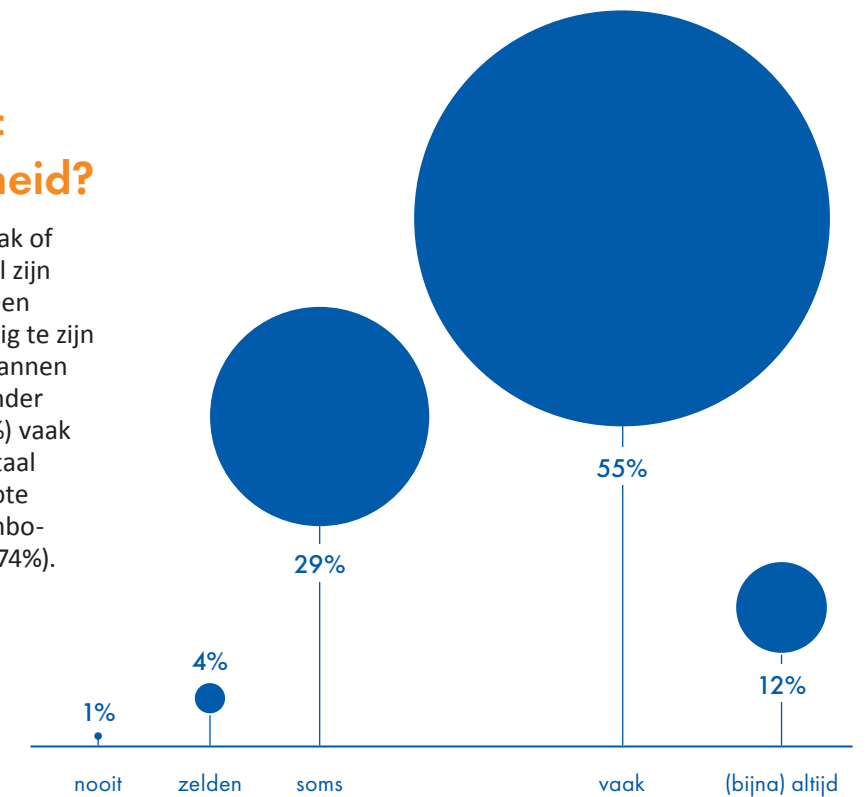

► fig 2 Percentage respondenten die het (helemaal) eens is met de stelling: "Ik voel me fit".

Hoe belangrijk is actief bezig zijn met gezondheid?

Een meerderheid van de Groningers is vaak of (bijna) altijd bezig met gezond en/of vitaal zijn (67%) (zie figuur 3). Onder vrouwen lijkt een groter deel (75%) vaak of (bijna) altijd bezig te zijn met gezond en/of vitaal zijn dan onder mannen (59%) (zie figuur 4). Onder Groningers zonder vervolgopleiding is bijna twee derde (63%) vaak of (bijna) altijd bezig met gezond en/of vitaal blijven. Het valt op dat dit een minder grote groep is dan onder Groningers met een mbo-opleiding (64%) of hbo- of wo-opleiding (74%).

► fig 3 Is gezond en/of vitaal blijven een onderwerp waar u voor uzelf mee bezig bent?

► fig 4 Percentage respondenten dat vaak of (bijna) altijd bezig is met gezond en/of vitaal blijven

Wat kun je doen om zo lang mogelijk gezond te blijven?

Groningers zijn ook gevraagd wat zij zouden doen om ervoor te zorgen dat inwoners zo lang mogelijk vitaal en gezond blijven, als zij het voor het zeggen hadden. Wat vaak wordt genoemd door Groningers is het stimuleren van gezonde keuzes, bijvoorbeeld door ongezonde voeding duurder en gezonde voeding goedkoper te maken. Ook het faciliteren van lokaal (sport)aanbod en het stimuleren van beweging wordt meerdere malen genoemd. Hierbij wordt door Groningers ook gepleit voor meer groen en ruimte voor recreatie zoals wandelen en fietsen.

"Zorgen voor een groene omgeving en voldoende wandel- en fietspaden. Gezond eten niet al te duur maken dus geen belasting op groente en fruit, juist veel belasting op alcohol, tabak, vlees en geproduceerd eten."

"Wandelgroepen opzetten. Dit zorgt voor beweging, buiten zijn en sociale contacten."

"Voorlichtingsbijeenkomsten organiseren t.a.v. gezond eten, sporten, sociale contacten en stoppen met roken, alcohol en drugs."

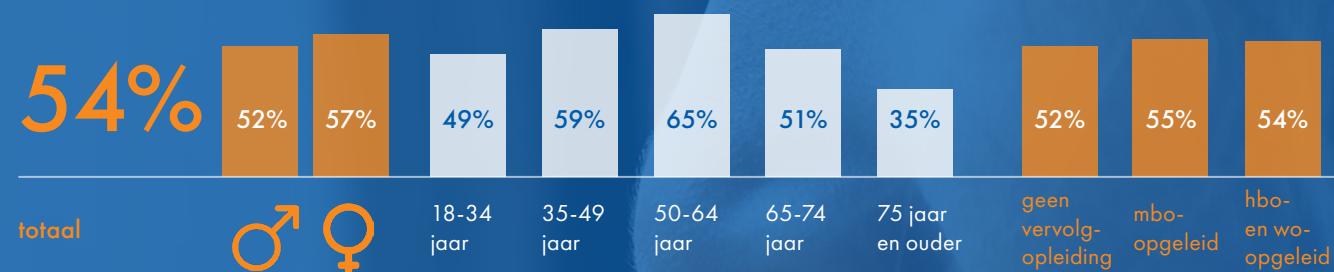

Gezond gewicht

Onder het thema gezond gewicht valt onder andere gezonde voeding. Er wordt steeds meer aandacht besteed aan gezonde voeding omdat dit een cruciale rol speelt in de bevordering van een gezond gewicht en de algemene volksgezondheid.

► fig 5 Percentage respondenten dat in de komende 6 maanden of toekomst van plan is om een gezonder gewicht te bereiken

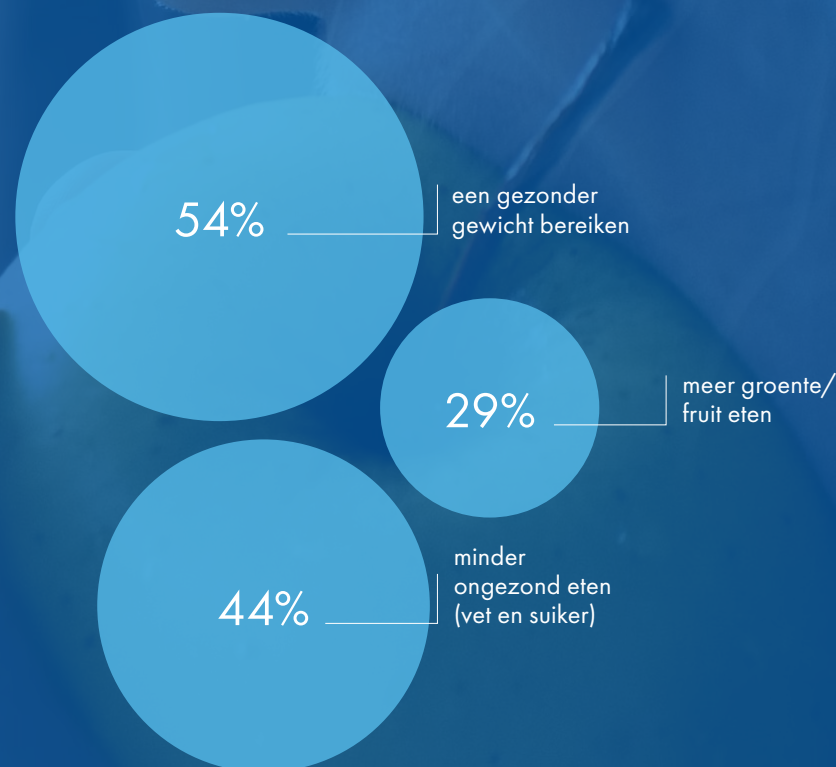

Veranderen voeding of gewicht

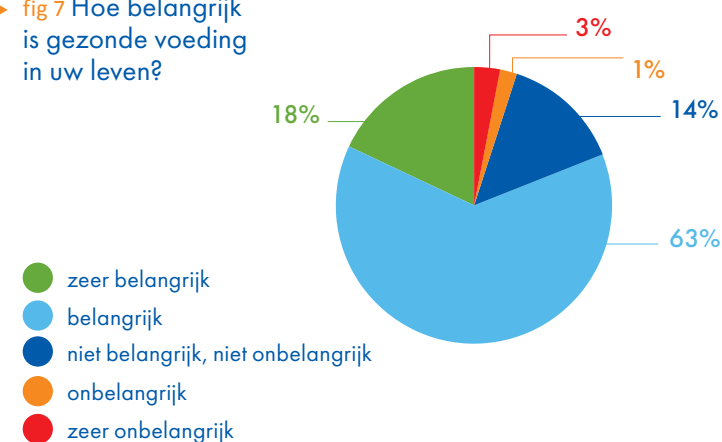
Een deel van de Groningers wil iets veranderen op het gebied van zijn/haar leefstijl (zie figuur 5). 54% van de Groningers wil (op korte of lange termijn) aan de slag met het bereiken van een gezonder gewicht.

Minder ongezond eten staat voor 44% van de Groningers nog op de planning (zie figuur 5). Het meest tevreden zijn Groningers met de hoeveelheid groente en fruit die zij eten, 66% geeft aan dat zij hier niks aan willen veranderen omdat dit al goed gaat en 29% geeft aan meer groente en fruit te willen gaan eten.

► fig 6 Bent u van plan om iets te veranderen rondom voeding of gewicht?

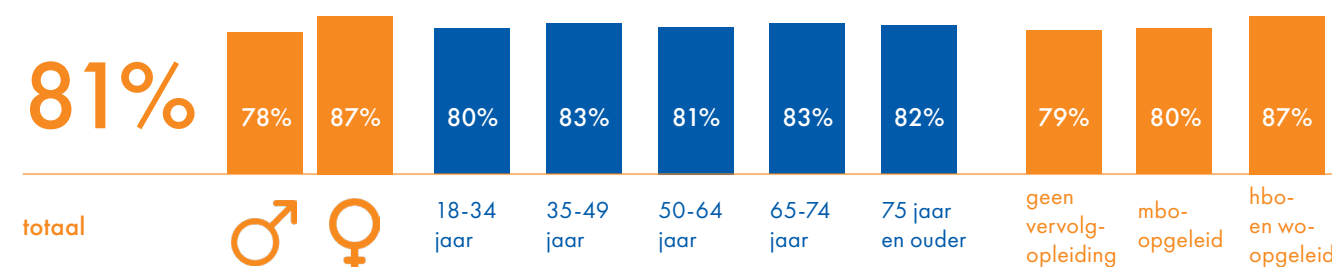
► fig 7 Hoe belangrijk is gezonde voeding in uw leven?

Gezonde voeding

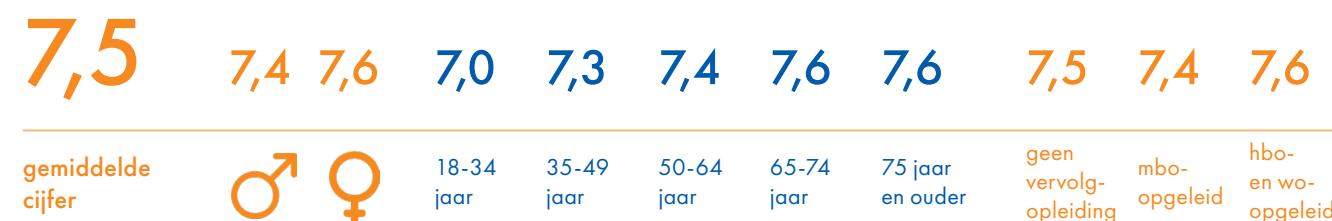
Een groot deel van de Groningers (81%) vindt gezonde voeding (zeer) belangrijk (zie figuur 7). Slechts 4% vindt gezonde voeding (zeer) onbelangrijk. Onder vrouwen lijkt gezonde voeding een belangrijkere rol te spelen dan onder mannen (zie figuur 8). Ook op het gebied van opleidingsniveau zijn verschillen zichtbaar in de mate waarin gezonde voeding (zeer) belangrijk wordt gevonden. Hbo- en wo-opgeleiden geven vaker (87%) aan gezonde voeding (zeer) belangrijk te vinden dan mbo-opgeleiden (80%) of Groningers zonder vervolgopleiding (79%).

► fig 8 Percentage respondenten dat gezonde voeding (zeer) belangrijk vindt in het leven

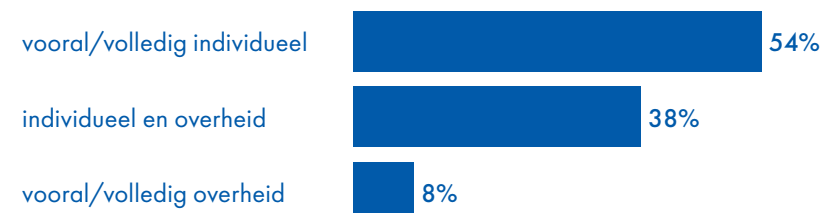
Groningers zijn ook gevraagd om zichzelf een rapportcijfer te geven als het gaat om gezond eten. Groningers geven zichzelf gemiddeld een 7,5 (zie figuur 9). Hierbij lijkt een hogere leeftijd samen te hangen met een hoger cijfer. Verder zijn er kleine verschillen zichtbaar tussen mannen en vrouwen en verschillende opleidingsniveaus.

► fig 9 Rapportcijfer gezond eten

Verantwoordelijkheid

► fig 10 Bij wie ligt de meeste verantwoordelijkheid voor gezond eten

Tot slot lijken Groningers van mening te zijn dat gezondheidsverbetering met name de verantwoordelijkheid is van het individu. Een meerderheid van de Groningers is van mening dat het vooral of volledig de verantwoordelijkheid is van het individu als het gaat om het bevorderen van gezond eten (54%) (zie figuur 10).

Middelengebruik

Tabak en alcohol kunnen een nadelig effect hebben op de gezondheid van mensen. Wanneer Groningers worden gevraagd naar het minder of niet meer gebruiken van alcohol en minderen of stoppen met roken, geeft respectievelijk 41% en 89% aan dit sowieso al niet te doen (zie figuur 11).*

* De vraagstellingen rondom middelgebruik verschillen van de gezondheidsmonitor van de GGD. Hierdoor kunnen de resultaten vanuit ons panel afwijken van de GGD cijfers.

Voorgenomen veranderingen

Het percentage volwassen Groningers (18 jaar en ouder) dat van plan is om in de toekomst iets te veranderen in het gebruik van tabak, is klein (5%).

Bij alcoholgebruik is er een grotere verdeeldheid zichtbaar. De helft van de respondenten (49%) geeft aan niet van plan te zijn om minder of geen alcohol te gaan gebruiken. Een klein deel van de Groningers (9%) geeft aan te willen minderen in alcoholgebruik in de komende 6 maanden of in de toekomst.

fig 11 Bent u van plan om iets te veranderen rondom het gebruik van alcohol of tabak?

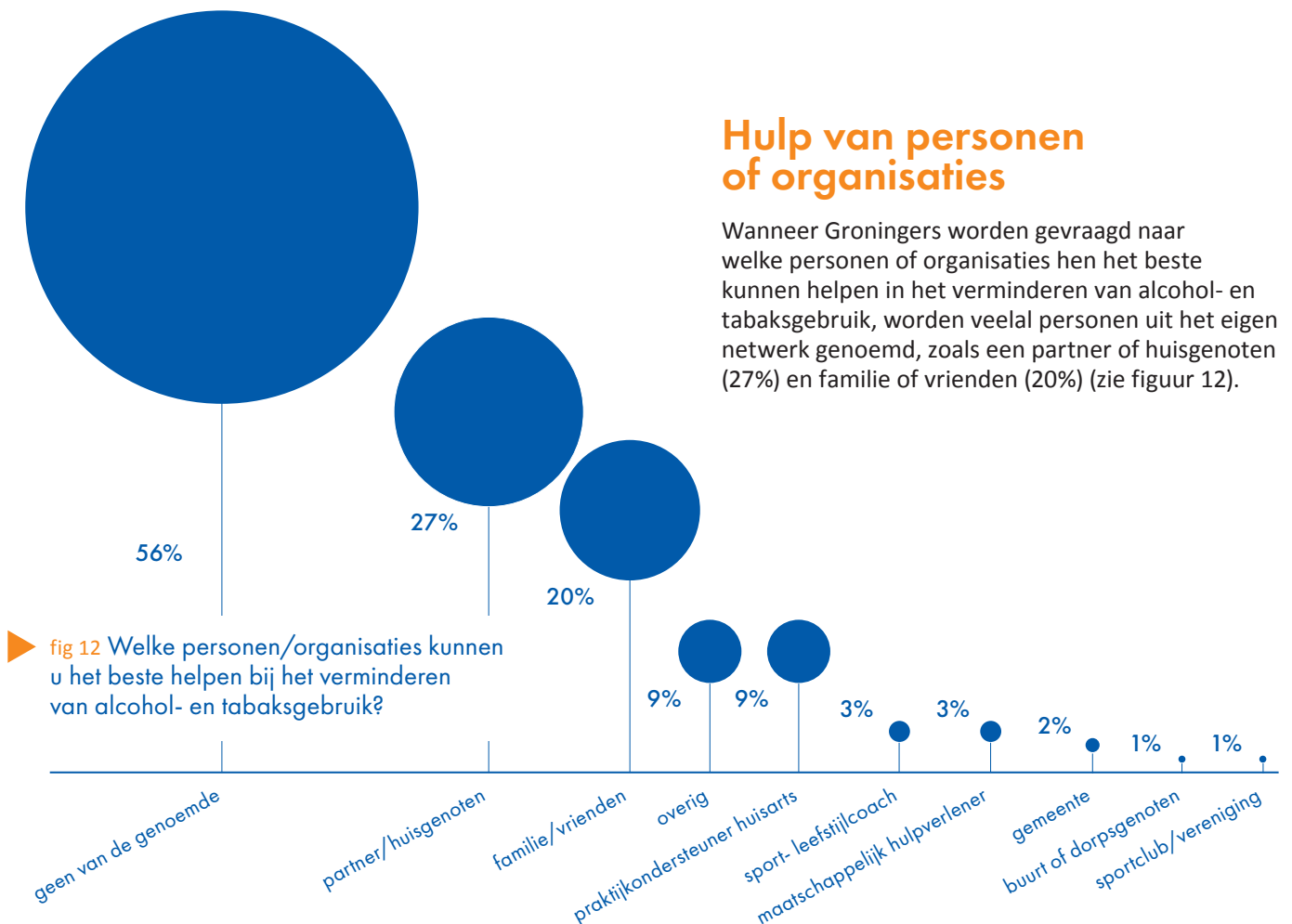
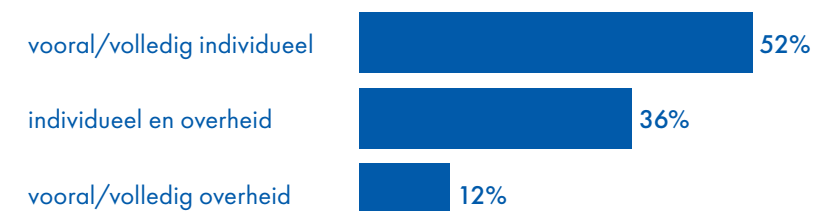

fig 12 Welke personen/organisaties kunnen u het beste helpen bij het verminderen van alcohol- en tabaksgebruik?

fig 13 Bij wie ligt de meeste verantwoordelijkheid voor het verminderen van alcohol- en tabaksgebruik?

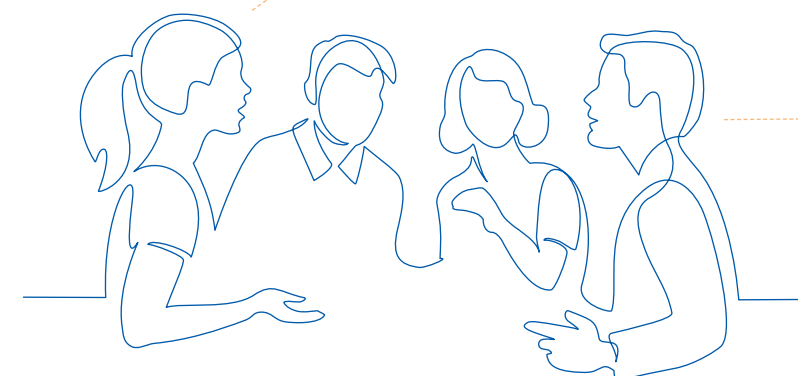

Verantwoordelijkheid

Het valt op dat de gemeente weinig wordt benoemd (1%). Dit sluit aan bij een vervolgvraag, waarbij Groningers konden aangeven bij wie volgens hen de meeste verantwoordelijkheid ligt voor het verminderen van alcohol- en tabaksgebruik. Hieruit komt naar voren dat Groningers dit vooral of volledig een individuele verantwoordelijkheid vinden, en minder de verantwoordelijkheid van de overheid (zie figuur 13).

“Stimuleren van informele kleine groepen die elkaar ondersteunen om individueel betere keuzes te maken in lifestyle, roken en drinken en meer bewegen.”

“Bv de sigaretten die niet meer verkocht mogen worden in de supermarkt per 1 juli dat zou ik te niet doen dat heeft totaal geen zin. Bied mensen die roken of andere problemen hebben een luisterend oor [...]”

Sport en bewegen

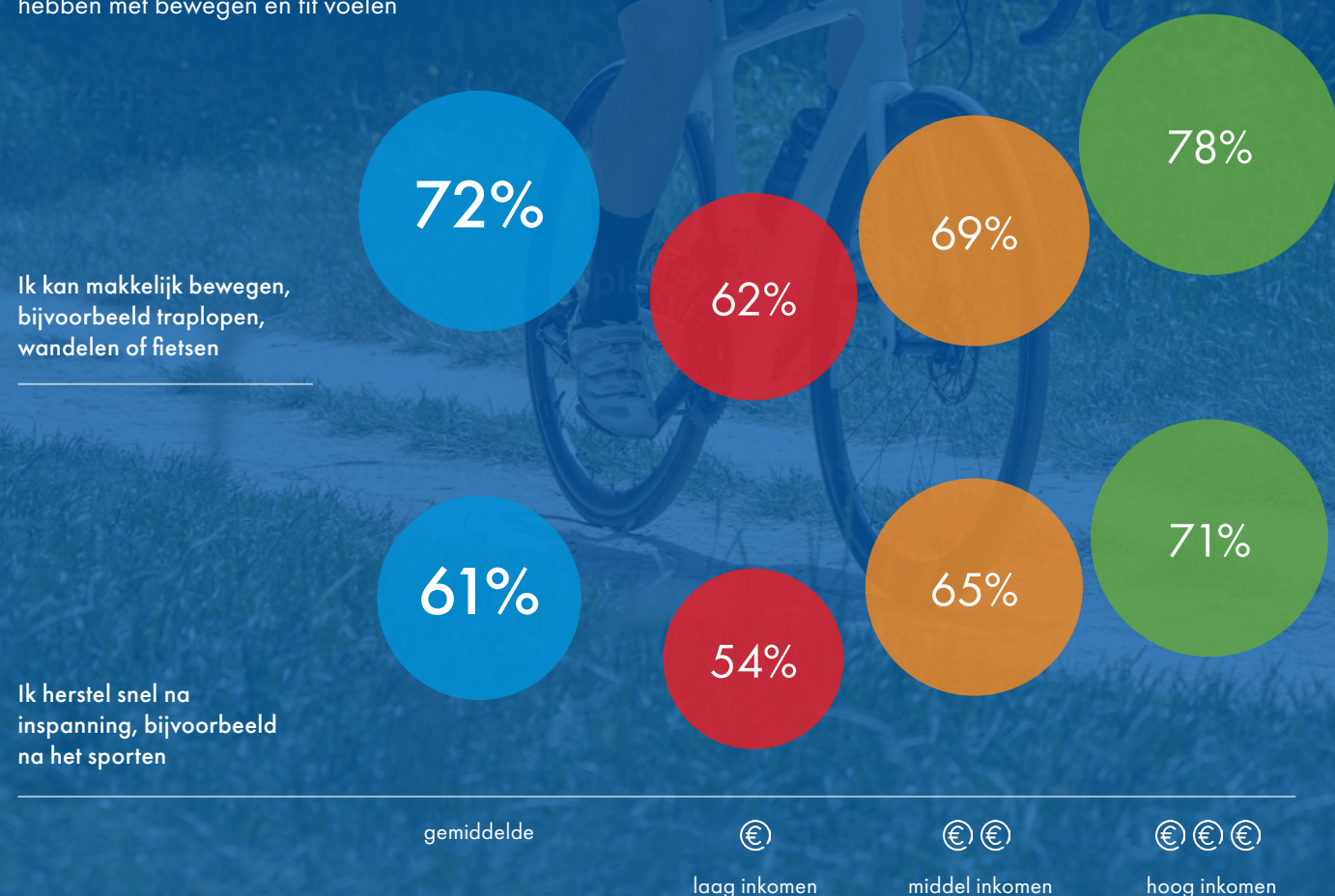

Regelmatig sporten en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl en een goede ervaren gezondheid. In Groningen geeft zes op de tien inwoners (61%) aan snel te herstellen na inspanning (zie figuur 13). Ook geeft bijna driekwart van de Groningers (72%) aan makkelijk te kunnen bewegen, bijvoorbeeld als het gaat om traplopen, wandelen of fietsen.

Bewegen en inkomen

Wanneer leeftijdsgroepen worden vergeleken, blijkt dat ouderen minder snel herstellen na inspanning en minder gemakkelijk kunnen bewegen dan jongere leeftijdsgroepen. Verder wordt duidelijk dat onder Groningers met een laag inkomen een kleiner aandeel makkelijk kan bewegen en snel herstelt na inspanning dan onder Groningers met een middelhoog of hoog inkomen (zie figuur 14).

fig 14 Percentage respondenten dat het (helemaal) eens is met stellingen die te maken hebben met bewegen en fit voelen

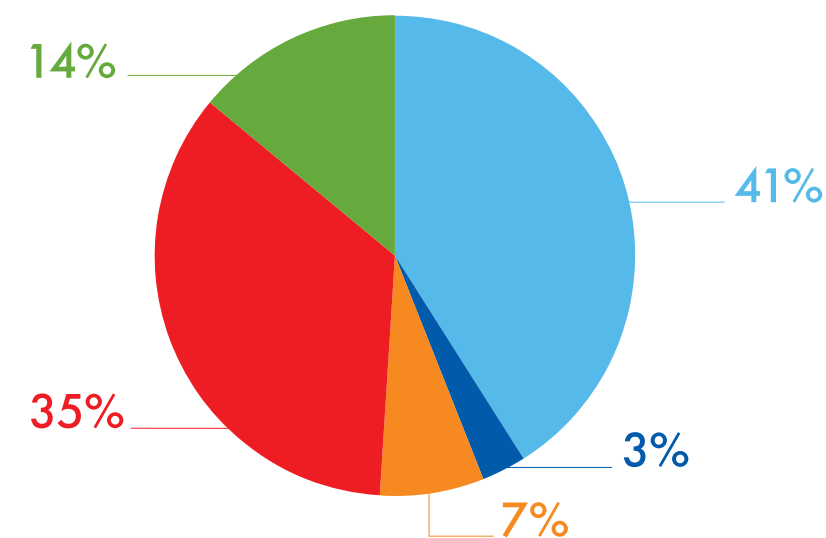
Beweeg- en sportgedrag

Veel Groningers doen dagelijks (61%) of wekelijks (30%) minstens 30 minuten per dag aan matig intensieve beweging (zie figuur 15). Slechts een kleine groep Groningers beweegt maandelijks, minder dan 12 keer per jaar of nooit minstens 30 minuten per dag.

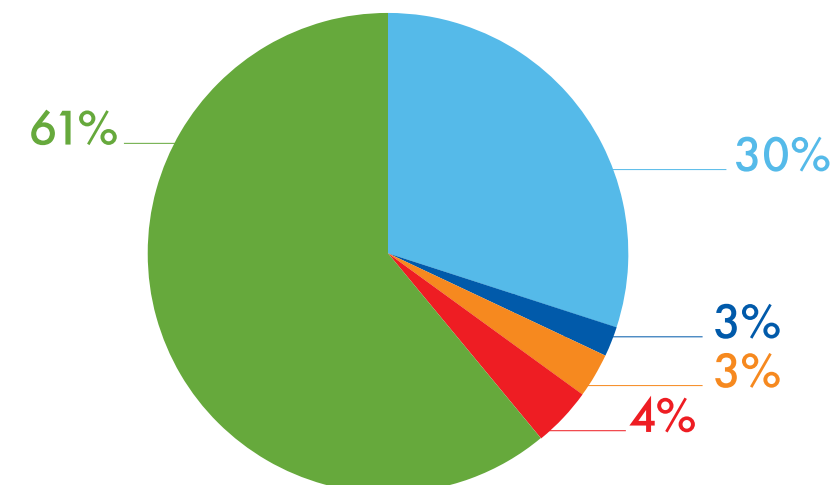
Ook zijn Groningers gevraagd naar hun sportgedrag. Ruim een derde van de Groningers (35%) sport nooit (zie figuur 14). Een kleine groep sport maandelijks of minder dan 12 keer per jaar (10%). Meer dan de helft van de Groningers sport wekelijks (41%) of dagelijks (14%)*. Binnen de groep die per week minstens één keer sport, zijn verschillen zichtbaar tussen leeftijdsgroepen. Onder jongere leeftijdsgroepen lijken iets meer Groningers minstens één keer per week te sporten dan onder oudere leeftijdsgroepen.

fig 15 Antwoorden op de vragen "Hoe vaak doet u minstens 30 minuten op één dag aan matig intensieve beweging?" en "Hoe vaak sport u?"*

Hoe vaak sport u?

Hoe vaak doet u minstens 30 minuten op één dag aan matig intensieve beweging?

* Sommige respondenten merkten op dat er een antwoordoptie ontbrak in de vraagstelling, namelijk een tussenoptie voor wekelijks en dagelijks sporten: meerdere malen per week sporten. Dit kan invloed hebben gehad op de verdeling tussen 'dagelijks' en 'wekelijks' sporten.

Dagelijks Wekelijks Maandelijks Minder dan 12 keer per jaar Nooit

Tevredenheid over beweging

Gemiddeld geven Groningers zichzelf een 6,6 als het gaat om hoe tevreden ze zijn met hoeveel ze sporten en bewegen in een gemiddelde week (zie figuur 16). Ouderen tussen de 65 en 74 jaar geven gemiddeld een hoger rapportcijfer (6,8) dan andere leeftijdsgroepen. Verder geven hbo- of wo-opgeleiden een hoger cijfer (6,8) dan mbo-opgeleiden (6,4) of Groningers zonder vervolgopleiding (6,6).

fig 16 Kunt u op een schaal van 1 tot 10 aangeven hoe tevreden u bent over hoeveel u sport of beweegt in een gemiddelde week?

gemiddelde cijfer

♂ ♀

18-34 jaar 35-49 jaar 50-64 jaar 65-74 jaar 75 jaar en ouder

geen vervolgopleiding mbo-opgeleid hbo- en wo-opgeleid

Belangrijkste redenen om minder te bewegen

Groningers die aangeven niet (geheel) tevreden te zijn over hun mate van bewegen en sporten, geven het vaakst als reden dat ze er te weinig tijd voor te hebben of andere verplichtingen te hebben (30%) (zie figuur 17). Ook geven sommige respondenten aan dat ze hiertoe nu niet in staat zijn in verband met een blessure of beperking (17%), of wel meer willen sporten maar (nog) niet weten hoe, wat of waar (15%).

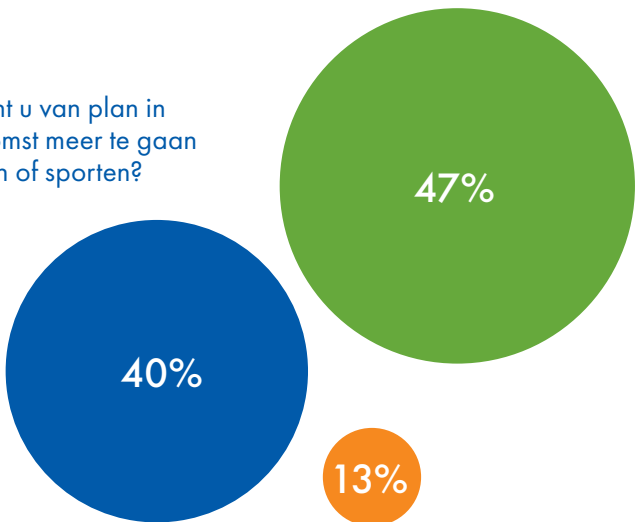
fig 17 De belangrijkste redenen om minder te bewegen/sporten dan gewenst. Deze vraag is alleen gesteld aan Groningers die hun tevredenheid met hun beweeg- en sportgedrag met een 6 of lager becijferen.

Toekomstplannen bewegen

Wanneer Groningers worden gevraagd naar toekomstig sportgedrag, geeft een groot deel (47%) aan niets van plan zijn te veranderen, met als reden al genoeg te doen aan beweging/sport (zie figuur 18). Een derde van de Groningers (40%) is van plan om in de toekomst of komende 6 maanden meer te gaan bewegen of sporten. En een klein deel geeft aan niet te willen of te kunnen sporten (13%).

fig 18 Bent u van plan in de toekomst meer te gaan bewegen of sporten?

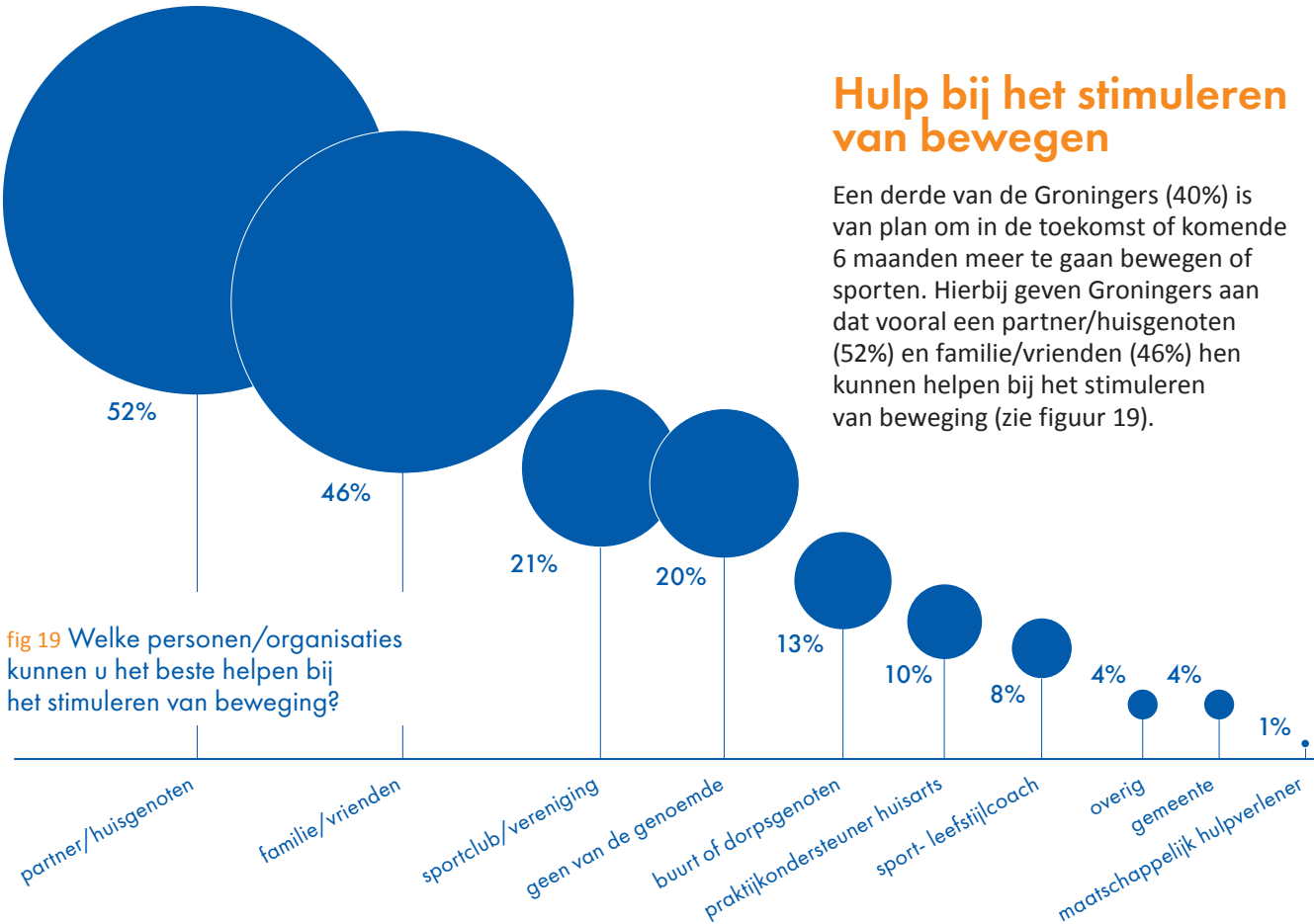

Ja, in de toekomst of komende 6 maanden Nee, ik doe genoeg aan beweging/sport Nee, ik wil of kan dit niet

Hulp bij het stimuleren van bewegen

Een derde van de Groningers (40%) is van plan om in de toekomst of komende 6 maanden meer te gaan bewegen of sporten. Hierbij geven Groningers aan dat vooral een partner/huisgenoten (52%) en familie/vrienden (46%) hen kunnen helpen bij het stimuleren van beweging (zie figuur 19).

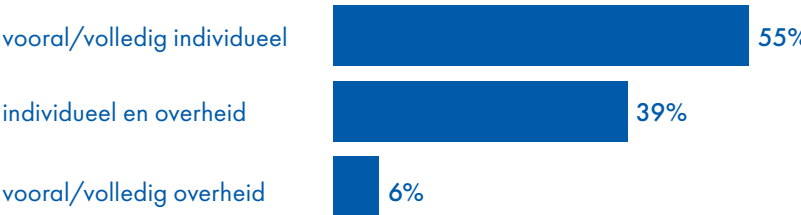
fig 19 Welke personen/organisaties kunnen u het beste helpen bij het stimuleren van beweging?

Verantwoordelijkheid

Het valt op dat de gemeente weinig wordt benoemd als het gaat om het bieden van hulp bij het stimuleren van sport en beweging (4%). Dit zien we ook terug in de vraag bij wie de verantwoordelijkheid hiervoor ligt (figuur 20).

fig 20 Bij wie ligt de meeste verantwoordelijkheid voor het stimuleren van sport en beweging?

Mentale gezondheid

Groningers zijn ook gevraagd hoe tevreden ze nu zijn met hun leven en geven een rapportcijfer van gemiddeld een 7,6 (zie figuur 21). Groningers uit de leeftijdscategorie 18 tot 34 jaar lijken minder tevreden te zijn met hun leven (7,0) dan de andere leeftijdsgroepen.

fig 21 Kunt u op een schaal van 1 tot 10 aangeven hoe tevreden u bent met het leven dat u nu leidt?

Mentaal welbevinden

Verder zijn aan Groningers enkele stellingen voorgelegd die betrekking hebben op hun mentale gezondheid. Veel Groningers geven aan te weten wat ze wel en niet kunnen (96%), goed voor zichzelf te kunnen zorgen (95%) en goed te weten hoe je moet zorgen voor een goede gezondheid (92%) (zie figuur 22). Vooral met de stellingen die gaan over de lange termijn zijn Groningers het minder eens, waaronder het hebben van idealen om te bereiken (53%) en het hele leven willen blijven leren (60%).

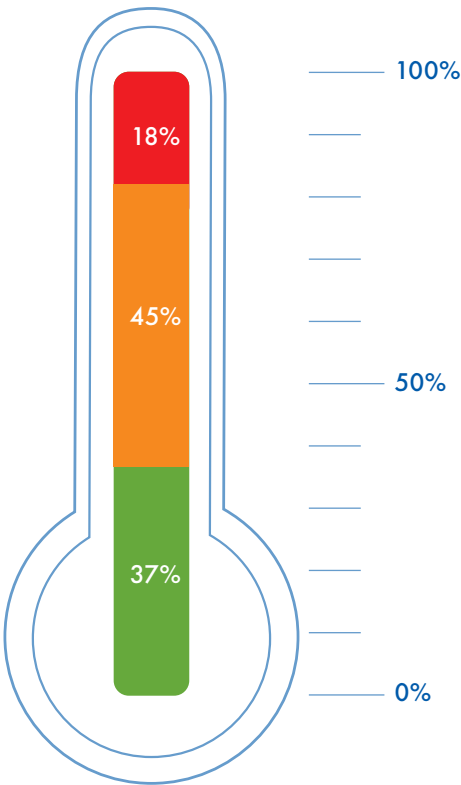
fig 22 Percentage respondenten dat het (helemaal) eens is met stellingen die betrekking hebben op de mentale gezondheid

Stress

Groningers konden hun mate van ervaren stress in de afgelopen maand aangeven op een schaal van 1 tot 10. 37% van de Groningers heeft de afgelopen maand weinig stress ervaren (1 tot en met 3), 45% van de Groningers heeft gematigde stress ervaren (4 tot en met 7) en 18% van de Groningers hebben veel stress ervaren (8 tot en met 10) (zie figuur 23).

fig 23 Kunt u aangeven hoe veel stress u heeft ervaren in de afgelopen maand?

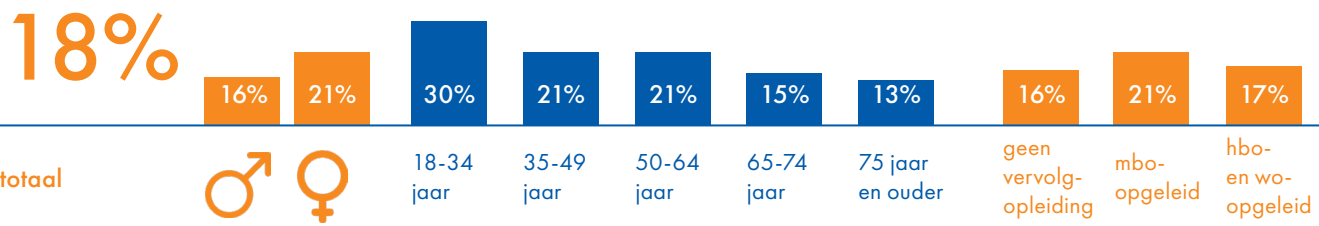

● Weinig stress ● Gematigd stress ● Veel stress

Verschillen in ervaren stress

In de ervaren stress zijn verschillen zichtbaar tussen mannen en vrouwen en verschillende leeftijdsgroepen. Zo heeft 21% van de vrouwen veel stress ervaren in de afgelopen maand terwijl 16% van de mannen veel stress heeft ervaren in de afgelopen maand. Ook hebben de jongere leeftijdsgroepen meer stress dan de oudere leeftijdsgroepen (zie figuur 24).

fig 24 Percentage respondenten dat veel stress heeft ervaren in de afgelopen maand

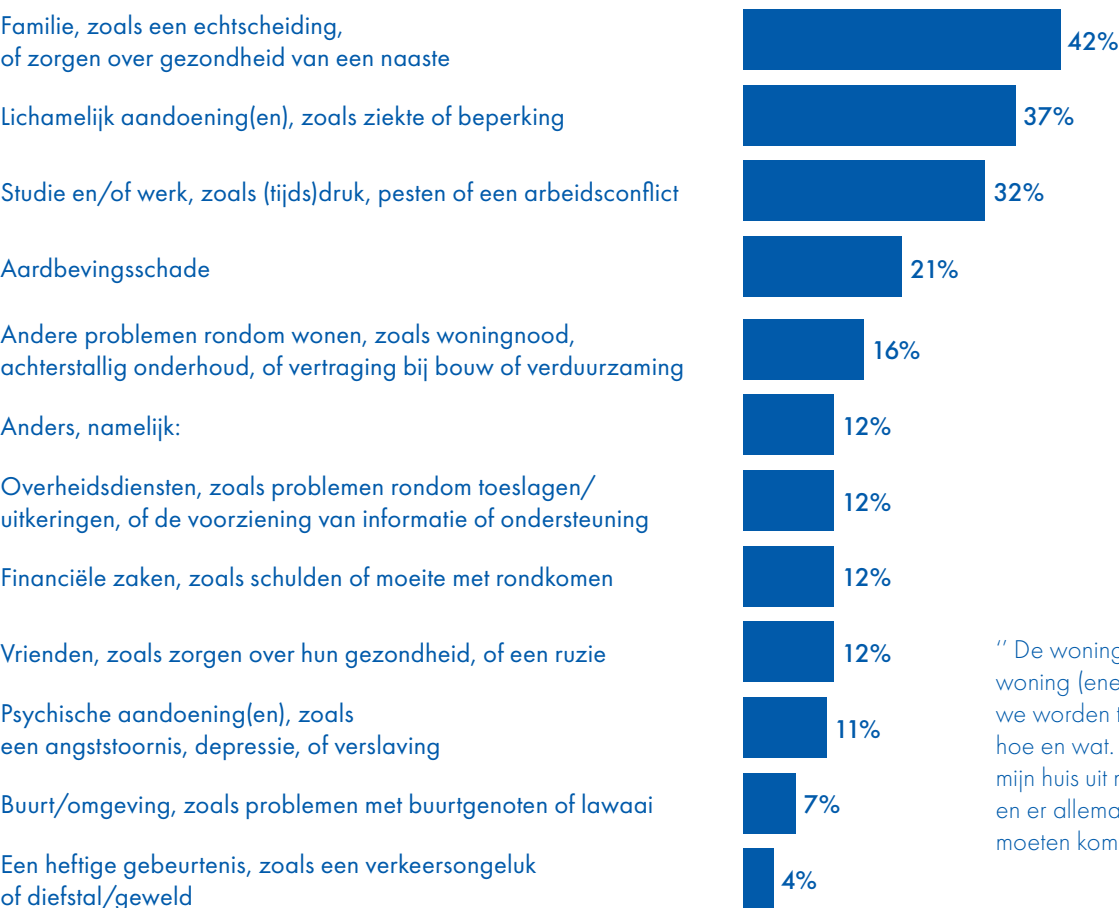

Belangrijkste oorzaken stress

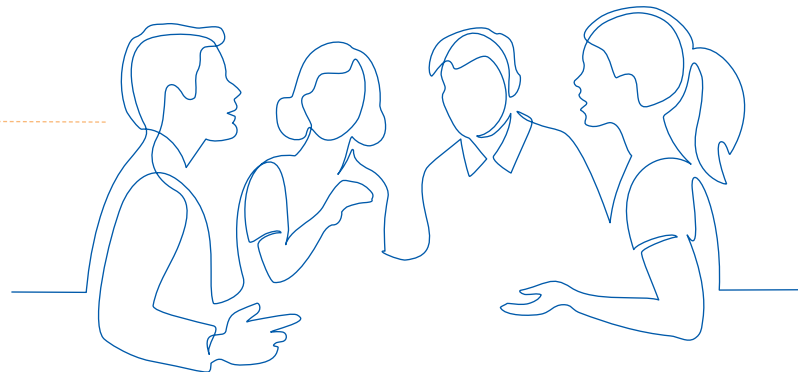
Onder de mensen die aan hebben gegeven (enige) stress te hebben ervaren in de afgelopen maand, is gevraagd wat hier de belangrijkste oorzaken voor waren. De reden die het vaakst is genoemd, betreft familie, zoals een echtscheiding of zorgen over de gezondheid van een naaste (42%) (zie figuur 25). Verder noemt een derde van de Groningers (32%) studie of werk als belangrijkste reden voor de ervaren stress, of lichamelijke aandoening(en) (37%). Uit de open antwoorden kwam daarnaast naar voren dat zorgen over gezondheid en de huidige situatie in de wereld voor stress heeft gezorgd. Ook geven meerdere Groningers aan stress te hebben ervaren door het versterkingstraject van woningen of door verhuizingen.

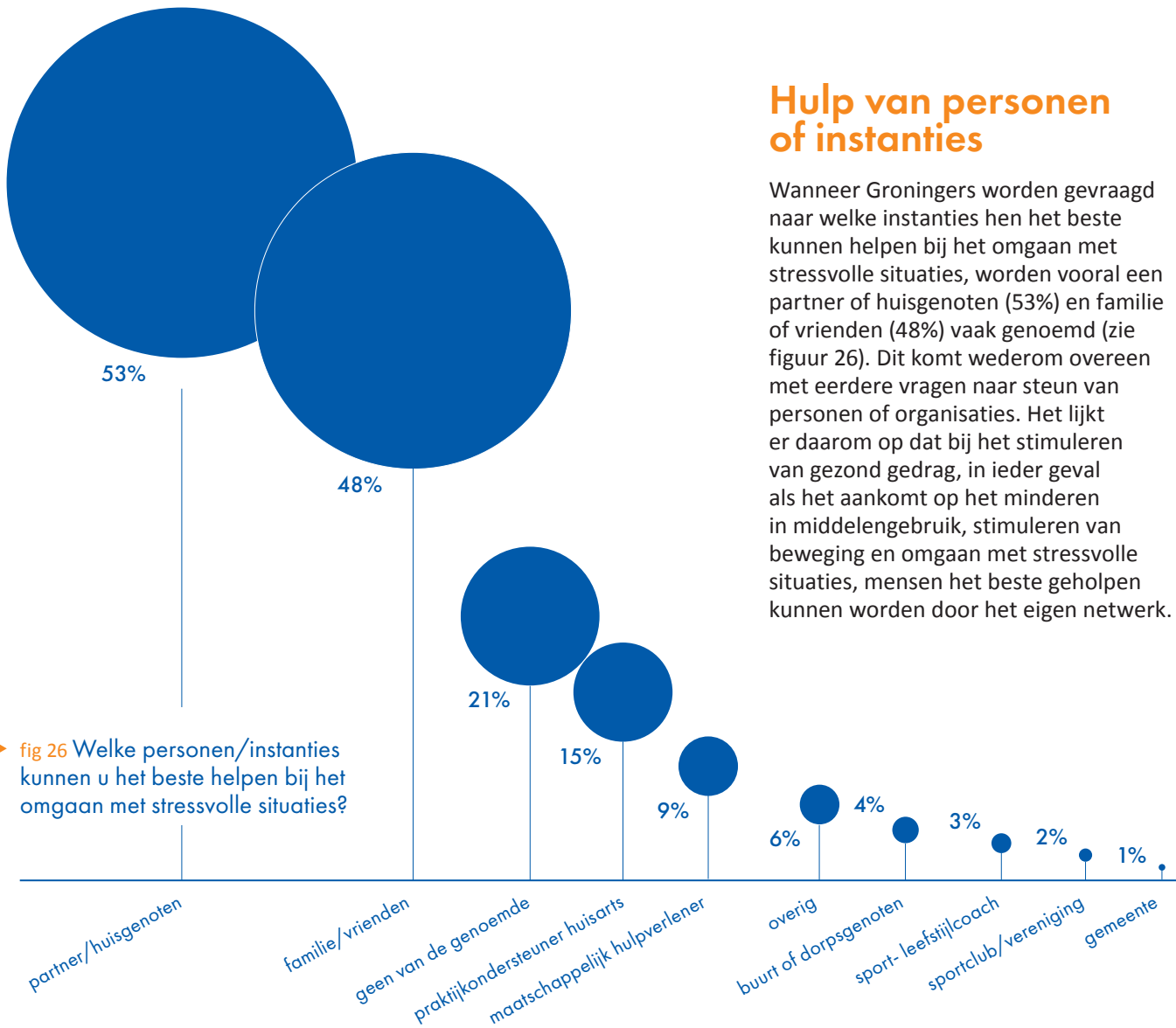
► fig 25 Belangrijkste oorzaken voor ervaren stress in de afgelopen maand. Deze vraag is alleen gesteld aan Groningers die hun mate van stress met een 4 of hoger becijferen.

“Verhuizing ouders (ouder dan 80 jaar) wegens versterkingsmaatregelen (sloop/nieuwbouw).”

“De woningstichting wil iets met mijn woning (energiezuinig maken ofzo) en we worden traag geïnformeerd over hoe en wat. Dat ik misschien tijdelijk mijn huis uit moet of dat ik kan blijven en er allemaal werkluï over de vloer moeten komen levert stress op.”

► fig 26 Welke personen/instanties kunnen u het beste helpen bij het omgaan met stressvolle situaties?

Hulp van personen of instanties

Wanneer Groningers worden gevraagd naar welke instanties hen het beste kunnen helpen bij het omgaan met stressvolle situaties, worden vooral een partner of huisgenoten (53%) en familie of vrienden (48%) vaak genoemd (zie figuur 26). Dit komt wederom overeen met eerdere vragen naar steun van personen of organisaties. Het lijkt er daarom op dat bij het stimuleren van gezond gedrag, in ieder geval als het aankomt op het minderen in middelengebruik, stimuleren van beweging en omgaan met stressvolle situaties, mensen het beste geholpen kunnen worden door het eigen netwerk.

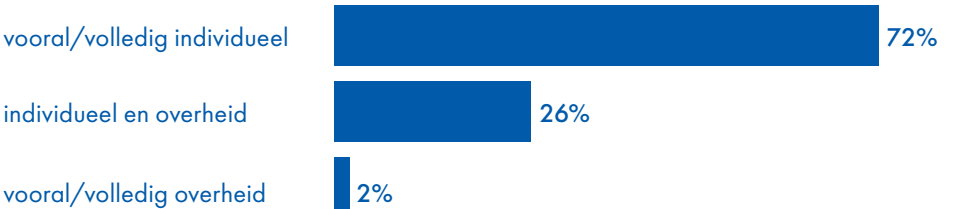
“Toestand in de wereld met meerdere brandhaarden zoals oorlogen en/of dreigingen van toekomstige oorlogen.”

Verantwoordelijkheid

Groningers geven aan dat zij het vooral de verantwoordelijkheid van mensen zelf vinden om goed om te gaan met stressvolle situaties (72%). Slechts een klein deel van de Groningers vindt dit vooral/volledig de verantwoordelijkheid van de overheid (figuur 27).

► fig 27 Bij wie ligt de meeste verantwoordelijkheid voor het omgaan met stressvolle situaties?

Onderzoeks- verantwoording

Het Groninger Panel is een afspiegeling van de Groningse bevolking van 18 jaar en ouder. Het is een mix van jongeren (vanaf 18 jaar), ouderen, wo-/hbo-opgeleiden, mbo-opgeleiden, mensen zonder vervolgopleiding, mannen, vrouwen, mensen met veel geld en mensen met minder geld, uit alle Groningse gemeenten. In totaal hebben 2.840 panelleden deze vragenlijst ingevuld.

In het Groninger panel zijn de jongere leeftijdsgroepen en lagere inkomensgroepen iets ondervertegenwoordigd en de hogere leeftijdsgroepen en inkomensgroepen juist wat oververtegenwoordigd. Om te corrigeren voor non-respons wordt bij iedere uitvraag een weging uitgevoerd wanneer uitspraken worden gedaan over de hele provincie Groningen. Om een juiste afspiegeling te krijgen van alle inwoners van de provincie Groningen boven de 18 jaar (niet-wonend in een instelling) worden de resultaten van de afzonderlijke onderzoeken gewogen op leeftijd en gebied (stad/platteland) in vergelijking met de CBS cijfers. Dit houdt in dat we een betere afspiegeling krijgen van de werkelijke populatie in Groningen en vertekening tegen gaan.

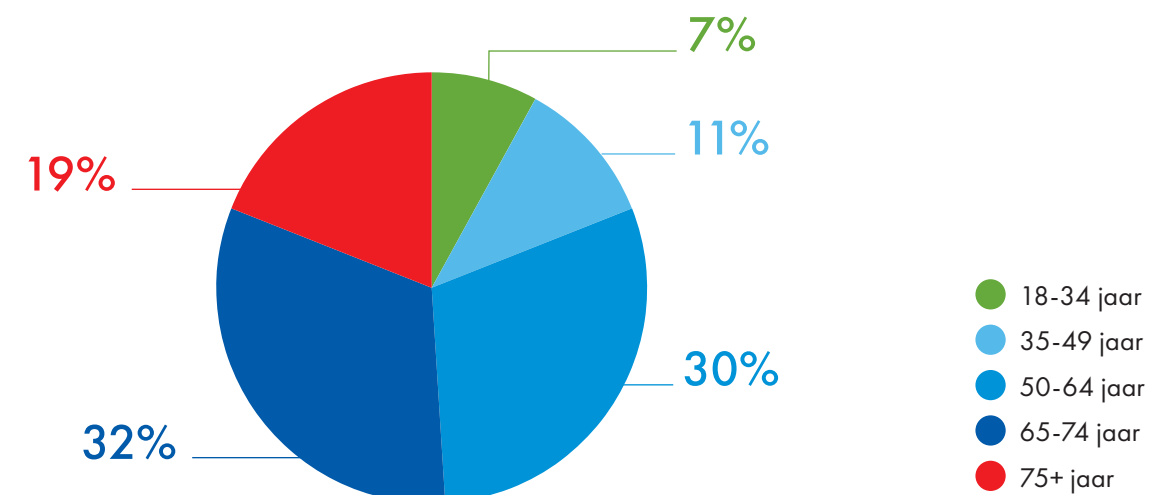
Meer informatie over de verantwoording van het Groninger panel kan je hier vinden.

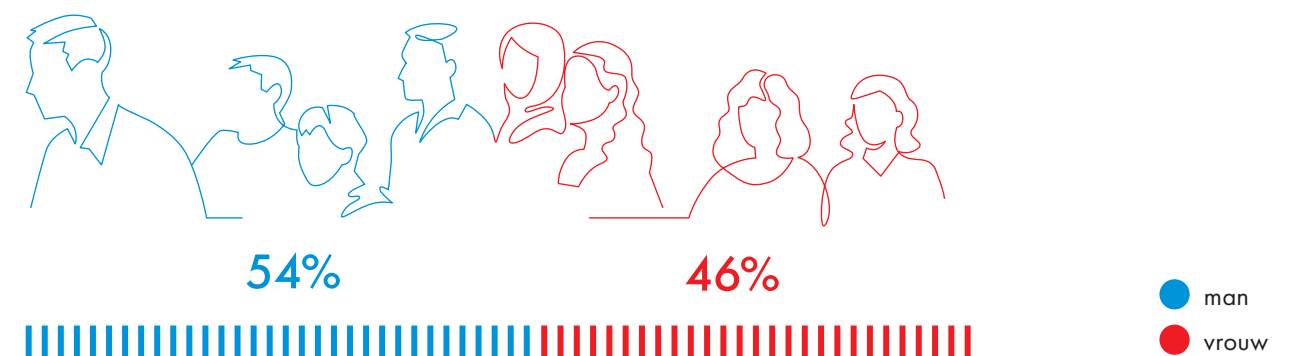
Statistieken paneluitvraag

In de figuren hieronder zijn kenmerken van de deelnemende panelleden te vinden; namelijk het geslacht, inkomen en de leeftijd van de respondenten. De verschillende groepen zijn groot genoeg om per groep uitspraken te kunnen doen.

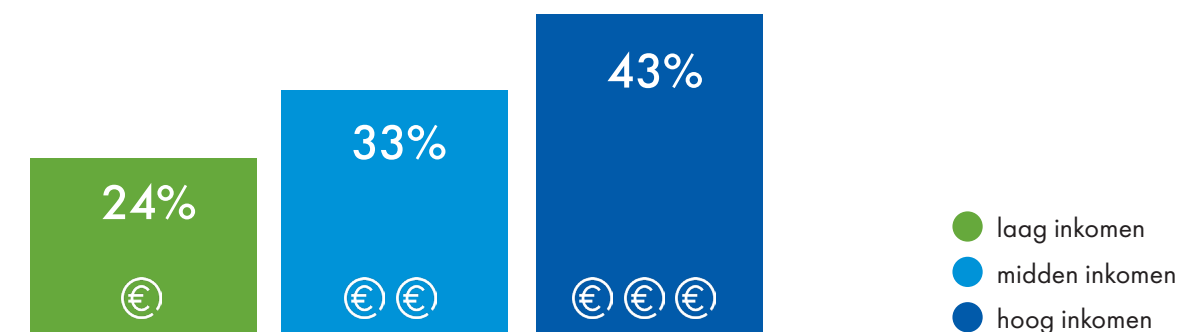
Leeftijd

Geslacht

Inkomen

Colofon

Dataverzameling, redactie & graphics:

Sociaal Planbureau Groningen (onderdeel van CMO STAMM):
Martin Bakker, Simone Barends en Eline Meijer

Concept, vormgeving & graphics:

Studio Martiene Raven

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door de Provincie Groningen

Sociaal Planbureau Groningen is onderdeel van CMO STAMM

©2024 Sociaal Planbureau Groningen

Credits: Shutterstock: foto's (pagina 1, 6 en 10), illustraties (pagina 7, 11, 18, 19 en 21). Unsplash: foto's (8, 12 en 16). Noun Project: icons.

